

Kolstad barnehage
Trondheim eiendom

Vår saksbehandler
Thea Berg Lauvsnes

Vår ref.
20/53802
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
22.12.2020

Kolstad barnehage - rapport fra tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte 8. desember 2020 tilsyn ved Kolstad barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere om vilkårene i Miljøenhetens plangodkjenning av barnehagen, datert 24. mai 2019 (sak 19/13097), er ivaretatt, og om det er etablert et internkontrollsystem som ivaretar forskriftens bestemmelser. Det ble ved tilsynet gjennomført en befarings av lokalene og uteområdet for å vurdere om forskriftens krav til fysisk miljø er tilfredsstilt.

1. Sammendrag

Kolstad barnehage har etablert et internkontrollsystem som skal ivareta kravene som stilles til barns helse, miljø og sikkerhet jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Vårt inntrykk er at barnehagen jobber godt med å tilpasse systemet til ny drift. Barnehagen bør ta en ny gjennomgang med personalet av hvordan avvik skal registreres.

Det ble ved tilsynet funnet to avvik. Vi har også angitt merknader som barnehagen bør følge opp i forbindelse med det videre arbeidet med internkontrollsystemet.

Avvik 1: Sikkerheten på barnas inneområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Avvik 2: Det er ikke dokumentert at overflatejorda på barnehagens uteområde tilfredsstiller kvalitetskriterier oppgitt i Miljøenhetens faktaark 65 Jordforurensning på nye lekeområder.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg er 18.01.2021

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 18.01.2021**. Etter denne datoen vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik vil bli satt til 08.02.2021.

2. Beskrivelse av Kolstad barnehage

Kolstad barnehage flyttet sommeren 2020 inn i nybygg på den samme tomte gamle Kolstad barnehage tidligere lå på. Barnehagen består av åtte baser/areal som til sammen har plass til 135 barn. Nye Kolstad barnehage har også kommunens tegnspråklige barnehagetilbud.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som en driftsvurdering med hovedvekt på internkontroll (jf. § 4). Det ble foretatt en overordnet gjennomgang av barnehagens internkontrollsystem, samt befarig av lokalene og uteområdet. Vurderingen vil være grunnlag for om barnehagen kan gis endelig godkjenning etter forskriftens § 6.

Dokumentasjon fremlagt ifm. tilsynet:

Årshjul 2020 Barnas arbeidsmiljø

Oversikt over hvilke rutiner som er etablert for å ivareta barnas miljø ved Kolstad barnehage

Deltakere ved tilsynet:

Elin Ødegård, enhetsleder Kolstad barnehage

Renate Gåsvik, avdelingsleder Kolstad barnehage

Mia Selnes-Volseth, prosjektleder vedlikehold Trondheim eiendom

Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten

Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten

3.1. Internkontrollsystem

Merknad 1: Barnehagen bør ta en ny gjennomgang med personalet av hvordan avvik skal meldes og dokumenteres.

Observasjon

Kolstad barnehage har etablert et internkontrollsystem som skal ivareta kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Ledelsen har gått gjennom systemet før tilsynet med tanke på oppdatering til ny drift. En del rutiner er justert, og barnehagen er fortsatt i en fase der de gjør seg erfaringer i nytt bygg. Det er utarbeidet en ny rutine for evakuering. Ledelsen har kartlagt at det er behov for enkelte nye rutiner, og det er blant annet opprettet mange nye rutiner for det nye produksjonskjøkkenet.

Avvikshåndtering

Ledelsen opplyste ved tilsynet at det meldes lite avvik i Kvaliteket, da ansattes terskel for å bruke Kvaliteket er høy. Avvik meldes som regel muntlig til ledelsen, og skjemaet det er referert til i oversikten over internkontrollsystemet brukes ikke i praksis. Noe avviksoppfølging dokumenteres gjennom møtereferat. Vaktmesterboka er byttet ut med en disk som personalet også bruker. Småskader dokumenteres i småskadeskjema. Ledelsen har planlagt å ta en ny teknisk gjennomgang med personalet av hvordan avvik meldes i Kvaliteket.

Vurdering

Etter vår vurdering har barnehagen etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet ved den nye barnehagen. Parallelt med gjennomgang og oppdatering av rutiner

er det sentralt at dere risikovurderer driften basert på nåværende bygningsmasse, uteområde, aktiviteter og barnegruppe. Vi viser i den sammenheng til Miljøenhetens [faktaark 71 om risikovurderinger i barnehager og skoler](#).

Avvikshåndtering

Tilsynet ga inntrykk av at feil, mangler og avvik i stor grad rettes fortløpende, men at barnehagen ikke i stor nok grad skriftliggjør avvikshåndteringen. Enheten bør regelmessig foreta en gjennomgang med personalet av hva som er avvik og hvordan det skal dokumenteres. Dette gjelder alle typer avvik, dvs. bygningsmessige feil og mangler, avvik påpekt ved vernerunder, forbedringsmeldinger, skademeldinger på barn og avvik fra egne rutiner. Vi anbefaler at både avvik og forbedringsmeldinger meldes i samme system (fortrinnsvis Kvaliteket), slik at ledelsen får en bedre oversikt over hvordan internkontrollen og rutinene kan forbedres.

Innmeldte avvik, forbedringsmeldinger, mangler etter vernerunder og skademeldinger bør gjennomgås samlet hvert år. Dette for å vurdere om avvik er tilfredsstillende håndtert, om det er gjentatte hendelser og om rutiner bør revideres.

3.2 Sikkerhet på inneområdet

Avvik 1: Sikkerheten på barnas inneområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Kjøkkenkraner som er tilgjengelige for barn må skåldesikres. Det må sikres at lyslenker ikke monteres på en måte som gjør at de er tilgjengelig for barn og utgjør en potensiell kvelningsfare.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Ved befaringen ble det observert at tappekran på kjøkken på avdelingene ikke er skåldesikret. Det gjelder alle fire avdelingskjøkkenene, som er utformet med åpen løsning uten fysiske sperrer for barna. Det ble videre observert en del lyslenker som er hengt opp i forbindelse med adventstiden. Disse er hengt opp over vindu etc., men festet med stikkontakt nede ved gulv. Lenkene og løse ledninger er ikke sikret, og det er mulig for barn å tvinne ledninger rundt hodet og i verste fall risikere kvelning.

Vurdering

Forskriftens § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap sier at virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges.

Vi mener at kjøkkenkranene på avdelingskjøkken på Kolstad barnehage er tilgjengelig for barn. Barns hud er tynnere og mer ømfintlig enn voksnes, og skades ved lavere temperaturer enn voksen hud. Tappesteder som er tilgjengelig for barn skal være skåldesikret og holde en makstemperatur på 38 °C i henhold til TEK17. Dere må derfor gjøre tiltak som sikrer barn mot å ha tilgang til varmt vann i disse kranene.

Lyslenkene og evt. andre ledninger må monteres og sikres på en måte som gjør at barn ikke kan tvinne de rundt halsen.

3.3. Utforming og innredning

Observasjon

I plangodkjenninga fra 24.05.2019 var det referert til at et akustisk premissnotat som gjaldt avdelingen for tegnspråk står følgende: "Det anbefales bruk av tepper/filt på gulv for å unngå harde og uforutsigbare lyder/smeller når objekter detter ned på gulvet". Siden teppegulv eller teppelignende gulvbelegg ikke anbefales i barnehager ba Miljøenheten om en vurdering av andre lydtdempende tiltak enn teppegulv i Kolstad barnehage. Ved driftsvurderingen fikk vi bekreftet at barnehagen har ikke teppegulv i større omfang. På avdelingene er det unntaksvis brukt gulvtepper som innredning. Det er en plan for rengjøring av disse mattene.

Vurdering

Teppegulv og tepper kan være problematisk for inneklimate. Forskning viser at bruk av teppegulv kan knyttes til økt risiko for helseproblemer i form av forverret astma, allergi og betennelsesreaksjoner. Den begrensede bruken av gulvtepper i Kolstad barnehage er etter vår vurdering uproblematisk så lenge det gjennomføres godt renhold av disse teppene. Vi viser til forskriftens §§ 9 Utforming og innredning og 13 Rengjøring og vedlikehold.

3.4. Overflatejord

Avvik 2: Det er ikke dokumentert at overflatejorda på barnehagens uteområde tilfredsstillter kvalitetskriterier oppgitt i Miljøenhetens faktaark 65 Jordforurensning på nye lekeområder.

Det må dokumenteres at overflatejorda på barnehagens uteområde tilfredsstillter kvalitetskriterier oppgitt i Miljøenhetens faktaark 65 Jordforurensning på nye lekeområder. Det mangler dokumentasjon (gjennom prøvetaking) på at de tilkjørte massene er rene. Analyserapporter som er gjeldende for massene som er tilkjørt, dokumentasjon på at de tilkjørte massene representerer batchen som er prøvetatt samt godkjenning fra Mattilsynet som er nyere enn 6 måneder skal oversendes Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler §§ 7 Generelle krav og 8 Beliggenhet.

Observasjon

Et vilkår fra barnehagens plangodkjenning er at overflatejorda i barnehagens utearealer skal tilfredsstillte kvalitetskriterier oppgitt i Miljøenhetens [faktaark 65 Jordforurensning på nye lekeområder](#). Det er gjennom miljøteknisk undersøkelse som ble utført i forkant byggearbeidene dokumentert at massene som lå på tomta fra før kan klassifiseres som rene.

Det skal også dokumenteres gjennom prøvetaking at tilkjørte masser er rene. Miljøenheten har ikke mottatt slik dokumentasjon.

Vurdering

Miljøgeologisk undersøkelse utført av Kommunalteknikk 21.09.2012 viser at massene som lå på området fra før var i tråd med akseptkriterier til bruk for barnehage (Miljødirektoratets veileder TA-2553 "Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn"). I denne saken er det dermed relevant å få dokumentert at de tilkjørte massene er rene, og barnehagen har ikke levert dokumentasjon på det.

Det skal dokumenteres gjennom prøvetaking at tilkjørte masser er rene (i tråd med krav fra Mattilsynet). Dette dokumenteres ved å sende inn:

- analyserapporter som er gjeldende for massene som er tilkjørt
- godkjenning fra Mattilsynet som er nyere enn 6 måneder.

(Ref. [faktaark 65](#)).

Det må videre dokumenteres at de tilkjørte massene representerer batchen som er prøvetatt, dvs. med kvitteringer eller annen bilag fra leverandør.

3.5. Radon

Observasjon

Siden barnehagen bare har vært i nytt bygg siden august har det hittil ikke vært mulig å måle radon.

Vurdering

Alle skoler og barnehager skal dokumentere tilfredsstillende radonnivå i inneluften. Dette kravet er hjemlet i forskrift om strålevern og bruk av stråling §6 og i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 19. **Dere må derfor måle radon i løpet av denne vinterperioden.** Sporfilmene skal stå utplassert i minst 2 måneder mellom 15. oktober og 15. april. For mer informasjon om krav til radonnivå og måleprosedyre, se [nettsiden til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet](#). Dokumentasjon på tilfredsstillende radonnivå i inneluften skal foreligge i barnehagens internkontrollsystem, og kan bli etterspurt ved senere tilsyn.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven).
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Annet relevant regelverk:

- Forskrift av 1. januar 1997 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
Trondheim kommune

Hans Fredrik Nyvold Kvitvang
enhetsleder

Thea Berg Lauvsnes
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottaker:

Postmottak Kolstad barnehage, Kolstad barnehage
Postmottak Trondheim eiendom, Trondheim eiendom
Postmottak Fagenhet for oppvekst og utdanning, Fagenhet for oppvekst og
utdanning
Ella Marie Ingdal, Kommunalsjef for barnehage